

هیچ سیاست جمعیتی بدون توجه به زنان موفق نخواهد شد

26 مرداد 1405

معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با بیان اینکه هیچ سیاست جمعیتی بدون توجه به زنان موفق نخواهد شد، گفت: نمی‌توان پشت درهای بسته برای زنان نسخه نوشت و از آنها انتظار داشت میان اشتغال و تشکیل خانواده یکی را انتخاب کنند.

دکتر علیرضا رئیسی در آیین بزرگداشت روز جهانی جمعیت با موضوع ازدواج جوانان و تاثیر آن بر شاخص‌های جمعیتی و فرزندآوری، گفت: توجه به زنان به عنوان یک محور مهم در موضوع جمعیت ضروری است و حتی بعضی از مدل‌های جمعیتی دنیا براین مهم تمرکز دارد.

وی ادامه داد: این پرسش که چگونه می‌توان میان اشتغال، ازدواج و فرزندآوری زنان تعادل ایجاد کرد، پرسشی نیست که صرفاً مردم یا خود زنان باید به آن پاسخ دهند، بلکه سیاست‌گذاران و مسئولان باید برای آن راهکار ارائه کنند.

رئیسی اضافه کرد: در تحلیل مسائل جمعیتی نیز باید از نتیجه‌گیری‌های ساده‌انگارانه پرهیز کرد. اینکه با افزایش سطح سواد و اشتغال زنان، میزان فرزندآوری کاهش یافته است، به این معنا نیست که برای افزایش جمعیت باید زنان را از تحصیل یا اشتغال بازداشت. چنین نتیجه‌گیری می‌تواند به سیاست‌گذاری‌های نادرست و حتی خطرناک منجر شود.

معاون وزیر بهداشت افزود: سیاست‌گذار باید به جای محدود کردن انتخاب‌های زنان، شرایطی ایجاد کند که یک زن بتواند هم شاغل باشد، هم ازدواج کند و هم فرزندآوری داشته باشد. این موضوع وظیفه حکمرانی است و نمی‌توان مسئولیت آن را بر دوش مردم گذاشت.

رئیسی گفت: در حوزه جمعیت نیز نمی‌توان با سیاست‌های خطی و تک‌بعدی به نتیجه رسید. کاهش جمعیت خود یک معلول است، نه علت؛ بنابراین برای اصلاح این روند باید مجموعه‌ای از عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و خانوادگی که به کاهش فرزندآوری منجر شده‌اند، شناسایی، تحلیل و برطرف شوند و حتی اگر جمعیت را هم زیاد کنیم باید به یاد داشته باشیم سالمندی جمعیت اجتناب ناپذیر است.

وی با تاکید بر اینکه مسئله جمعیت، فقط مسئله وزارت بهداشت نیست بلکه مسئولیت همه نهادها و وزارتخانه‌ها است، گفت: اکنون به عقلانیت نیاز داریم و باید داده‌های مناسب پژوهشی در حوزه‌های مختلف در دسترس داشته باشیم تا درست حرکت کنیم. آینده ایران با ترس ساخته نمی‌شود بلکه با علم و امید ساخته می‌شود.

وی ادامه داد: برای نمونه، ایجاد اشتغال می‌تواند یکی از عوامل مؤثر بر افزایش جمعیت باشد اما به‌تنهایی کافی نیست. تبلیغات رسانه‌ای نیز ممکن است در این زمینه نقش داشته باشد اما نمی‌تواند جایگزین سیاست‌های جامع شود. سیاست جمعیتی موفق، نیازمند نگاه شبکه‌ای و بررسی همزمان مجموعه‌ای از عوامل و علل مؤثر بر رفتار جمعیتی است.

معاون وزیر بهداشت در خصوص سیاست‌های جمعیتی در کشور، تصریح کرد: مسئله جمعیت فقط عدد نیست ما در حال صحبت در مورد انسان‌ها با تمام ویژگی‌های انسان‌ها هستیم. در زمان پاندمی کرونا یکی از زجرآورترین کارها اعلام تعداد فوتی‌ها بود و من نگران بودم بیان این آمارها، به عدد تبدیل شود و فراموش کنیم در مورد انسان‌ها صحبت می‌کنیم و جان هر یک انسان مهم است.

رئییی خاطر نشان کرد: وقتی در مورد انسان‌ها صحبت می‌کنیم باید تمام جوانب انسانی را در نظر بگیریم. باید کاری کنیم جوانان با امید زندگی کنند، شاغل شوند، ازدواج کنند و صاحب فرزند شوند تا شرایط بهبود پیدا کند.

وی تصریح کرد: ما فقط در مورد جمعیت صحبت نمی‌کنیم مسئله تغییر ساختار جمعیت نیز هست و تا ۲۸ سال آینده از هر سه نفر یک نفر سالمند است؛ پس باید در دو جبهه جوانی جمعیت و داشتن سالمندان فعال و سالم کار کنیم اما لازم است در حوزه سیاست‌گذاری، جامعه را برای سالمندان مهیا کرده‌ایم.

معاون وزیر بهداشت با طرح این پرسش که آیا جوانان ما تمایل به داشتن فرزند دارند؟ گفت: پاسخ بله است اما چرا ازدواج نمی‌کنند و اگر ازدواج کرده‌اند چرا صاحب فرزند نمی‌شوند. این مشکل را نباید سیاست‌گذاران به گردن مردم بیندازند بلکه باید موانع را برداریم تا جوانان ازدواج کنند. جوان امروز نیازمند شغل، درآمد و اطمینان از آینده است تا ازدواج کند.

رئییی ادامه داد: بر اساس یک نظرسنجی جهانی، دو سوم جوانان ازدواج را مهم‌ترین آرمان زندگی خود می‌دانند. ۸۰ درصد جوانان امید به داشتن فرزند دارند و حداقل دو فرزند می‌خواهند. ۸۰ درصد نیز ابراز کردند کودکان برای آنها امید و شادی به بار می‌آورند. دو سوم پاسخ دهندگان نیز نسبت به آینده پاسخ مثبت داشته‌اند اما موانع امید مالی، اقتصادی، مسکن و اشتغال را به عنوان موانع ازدواج مطرح کرده‌اند.

رئییی گفت: حتی برخی مواقع می‌توان به آن نگاه مثبت داشت چرا که بعد از انقلاب، امید به زندگی از ۵۰ سال به ۸۰ سال رسیده و جمعیت بیشتر زنده می‌ماند و سالمند می‌شود.

وی افزود: اکنون ژاپن که یک کشور پیشرفته است آنچه آینده این کشور را تهدید می‌کند، کاهش جمعیت

است.

معاون وزیر بهداشت با اشاره به شعار روز جهانی جمعیت یعنی، تحقق آرمان‌ها و امیدهای جوانان برای امروز و فردا، گفت: هشت و دو دهم میلیارد نفر جمعیت جهان است و سهم جوانان ۱۵ درصد است و تا ۲۰۵۰ این درصد به ۱۳ درصد می‌رسد. با این روند، آینده جمعیت جهان بیشتر آفریقایی خواهد شد چرا که میزان تولد در آفریقا بیشتر است.